

57

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Som det vil være det ærede Udvalg bekendt, er der gennem en længere Aarrække paa dette Ministeriums Budget bevilget Tilskud af Statskassen til Børnehjem og lignende Anstalter. Til Oplysning om Størrelsen af de i saa Henseende givne Bevillinger skal man henlede Opmærksomheden paa den udførlige Redegørelse herfor, som findes trykt i Folketings-Finansudvalgets Betænkning over Finansloovforslaget for indeværende Finansaar (Rigsdagstidende for 1896—97 Tillæg B. Sp. 431—36), hvoraf det navnlig vil erfares, at den første Bevilling i denne Retning blev givet paa Finansloven for 1874—75 med et samlet Beløb af 1,400 Kr. I Motiverne til Forslaget omtales de paagældende Hjem som tagende sig af „forsømte og hjemløse Børn“, og i vedkommende Finansudvalgs Betænkning sammenslilles de med Vajsenhuset, idet deres Formaal betegnes som nøje beslægtet med dette. Gennem de følgende Finanslove indtil Finansloven for 1882—83 steg Bevillingen til 11,300 Kr., idet forfællelige Andragender til Rigsdagen om Understøttelse henvistes til Ministeriet. I Rigsdagssamlingen 1879—80 fandt dog vedkommende Folketingsudvalg Anledning til at anmode Ministeriet om at indhente Erklæringer fra Sogneraad og Sognepræster om Forholdene paa de forfællelige Hjem, og i Rigsdagsamlingen 1882—83 var der i det hele Stemning for en væsentlig Begrænsning af Bevillingen, idet der saavel af Folketingsudvalget i dets Betænkning som under Forhandlingerne i Salen udtaltes Ønsket om, at der ikke maatte blive fortsat i det hidtil fulgte Spor, og at eventuelle Statstilskud til saadanne Anstalter i alt Fald maatte blive ordnede paa en planmæssig og derigennem mere betryggende Maade. I Henhold hertil nægtedes i de følgende Aar enhver Forhøjelse af Bevillingen, indtil der ved Finansloven for 1888—89 og 1890—91 atter fikte en mindre Forhøjelse, og Bevillingen har derefter for de senere Aar været givet med 8—9,000 Kr.

Efter at Spørgsmaalet om Børnehjemssjagens Ordning og navnlig om Statens Stilling til den saaledes gentagne Gange havde været Genstand for Forhandling i Rigsdagen, og derhos denne saavel som Ministeriet havde modtaget Andragender fra Bestyrelsen for „Danst Skoleforening“ om, at der maatte blive truffet Foranstaltninger til Bedste for hjemløse Børn, besluttede man at gøre Sagen i sin Helhed til Genstand for Overvejelse i en Kommission af sagkyndige Mænd, idet man efter Forhandling med Justitsministeriet dog samtidig lod Spørgsmaalet om Statens Stilling til saadanne Foranstaltninger, som særligt tjene til Oplysning af dens Forpligtelse til at vaage over den opvoksende Slægts moralske Opdragelse, tage under Overvejelse. Med Hensyn til Understøttelser fra Statskassen til de egentlige Børnehjem fandt man ved Nedsættelsen af Kommissionen Anledning til at udtale, at man maatte fastholde, at det i det hele nærmest vilde være Kommunerne, hvem det maatte paahvile at træde hjælpende til, hvor pekuniær Støtte fra det offentlige tiltrængtes, ikke mindst fordi det maatte erkendes, at Børnehjemmene ofte paatage sig Forpligtelser, som direkte paahvilede Kommunerne. Heller ikke skønnede man rettere, end at Løsningen af de Opgaver, som Børnehjemssjagen i det hele stillede sig, i særlig høj Grad egner sig ikke blot for det private Initiativ, men ogsaa for den vedvarende private Støtte. Samtidig maatte man dog indrømme, at den heromhandlede Virksomhed tjener et berettiget Samfundsformaal, som den ikke vil kunne naa uden pekuniær Støtte ud over, hvad der med Villighed kan forlanges af Kommunen og af den private Godgørelse.